

Trgovanje z Rusijo

Zaradi vojne z Ukrajino so Zahodne države za Rusijo uvedle ekonomske sankcije in visoki predstavniki Evropske Unije nas prepričujejo, da so sankcije učinkovite in da bodo Rusiji v kratkem onemogočile nadaljevanje vojnih operacij. A kot lahko razberemo iz sicer manj uradnih, a vseeno kredibilnih analiz, dejanski podatki o ekonomskem položaju Rusije (vsaj do sedaj) teh napovedi ne potrjujejo. Rusija je lani ustvarila rekordni trgovinski presežek, rubelj se je okrepil, zabeležili so minimalni upad gospodarstva in tudi porast inflacije je bil manjši kot v EU. Ti podatki so odraz relativno hitre prilagoditve ruske ekonomije na spremenjene razmere ter seveda predvsem tega, da so sankcije uvedle samo Zahodne države, ves ostali svet pa nemoteno z Rusijo trguje naprej. Manjkajoče blago Rusi večinoma lahko kupijo v drugih državah, prav tako drugim prodajajo presežke energentov, Zahod pa si je prav tako zagotovil oskrbo iz drugih virov. Podatki o blagovni menjavi držav kažejo, da gre precejšen del nekdanje neposrednega trgovanja Rusija - Zahod, danes preko drugih držav. Ob tem, da Evropa seveda ta obvod močno plačuje.

Vendar ni namen tega teksta, da bi ocenjevali navedene trgovinske tokove in še manj posegali v različne interpretacije te tragične vojne v kateri je Rusija nesporno agresor. Zanima nas samo, kakšni so trgovinski tokovi Slovenije z Rusijo od uvedbe sankcij, katerim smo se pridružili tudi v Sloveniji. Pogledali smo uradne statistične podatke SURS-a o blagovni menjavi Slovenije z Rusijo, ki kljub sankcijam kažejo precej presenetljivo sliko in najbrž ni dilem, da tem podatkom ne bi zaupali. Pri tem je sicer potrebno navesti, da podatki o uvozu iz posamezne države (ali v izvozu) upoštevajo državo dobavitelja, čeprav je vir dobave lahko tudi kaka druga država in je dobavitelj samo posrednik, a le-ta se pač v statistikah vodi kot država iz katere smo dobili blago ali ga prodali.

Podatki o lanski blagovni menjavi z Rusijo kažejo predvsem dve ključni značilnosti:

- iz Rusije smo lani uvozili približno enako količino plina ter podvojili predlanski uvoz nafte; ker pa so bile cene nekajkrat višje, je bil celotni uvoz v evrih več kot štirikrat višji - zaradi višjih cen smo za lanske količine plačali kar 850 milijonov eur več kot bi zanje plačali po cenah iz leta 2020,
- na drugi strani pa smo skoraj podvojili tudi izvoz v Rusijo in sicer smo jim prodali za 300 milijonov eur več zdravil kot leto poprej.

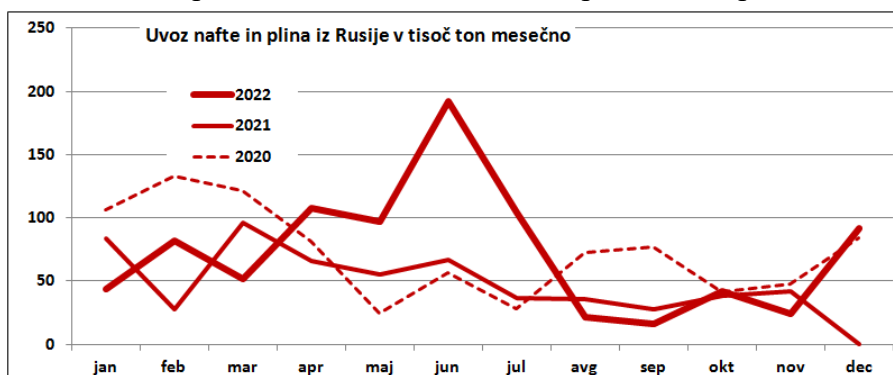
Glede na navedene podatke bi torej lahko ocenili, da gre denar svojo pot kljub deklarativni opredelitvi politike. Iz Rusije smo tako lani uvozili več kot polovico vseh porabljenih energentov v Sloveniji (nafte in plina) in Rusom zanje plačali 1,1 milijarde eur ali 850 milijonov več kot bi po cenah leta 2020. Lahko bi zaključili, da smo s tem denarjem financirali vojno v Ukrajini Poleg tega smo uvozili še za 180 milijonov drugega blaga, tudi pol več kot leto poprej. Od tega 85 milijonov eur gnojil, ki jih pred leti iz Rusije niti nismo uvažali.

Omenjena podvojena prodaja farmacevtskih izdelkov predstavlja sicer samo okoli polovico našega izvoza v Rusijo. Lani smo poleg zdravil tjakaj izvozili še za pol milijarde drugega blaga, celo nekaj več kot leto poprej. Med njimi največ strojev, naprav in ostalih kemičnih izdelkov.

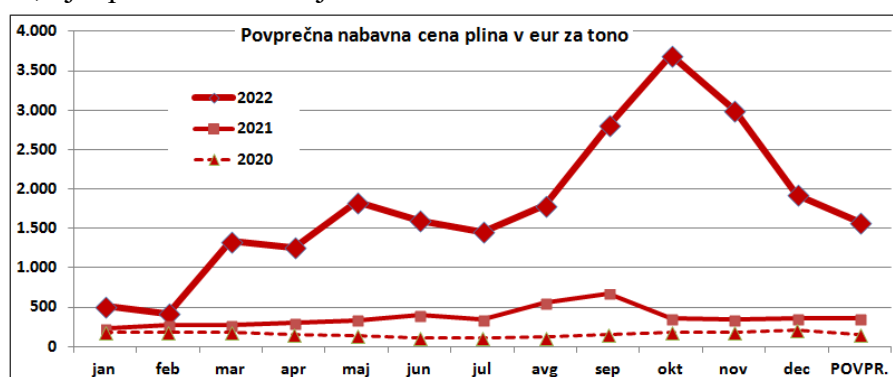
Vsi ti podatki torej kažejo, da ima denar prednost pred načeli, a smo o teh tokovih raje tiho - vsaj v medijih redko zasledimo kakšne konkretne podatke, razen deklarativnih opredelitev o umiku iz Rusije. Letošnji podatki bodo sicer nedvomno drugačni, a tokovi bodo tekli še vedno podobno, le da posredno, preko drugih držav. Ob tem mogoče vseeno še podatek, da Rusija po celotnem obsegu blagovne menjave ni tako velik partner Slovenije. Zanimivo, da smo tudi lani kljub povečanemu obsegu trgovanja, z Rusi izmenjali blaga v podobni vrednosti kot s Srbijo ali Nizozemsko (2,5 milijarde eur).

Kot povedano, je namen teksta samo prikaz podatkov brez kakih dodatnih komentarjev, katere si potem bralec lahko oblikuje sam. Bi pa dodali še nekaj slik v katerih je podrobnejši prikaz gibanj menjave po mesecih.

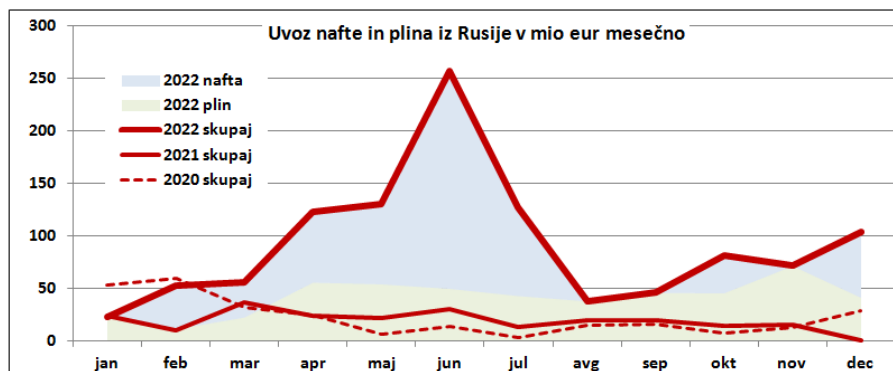
Na prvi sliki je gibanje uvoza nafte in plina v tisoč tonah in sicer kar skupaj. Nabava plina je bila sicer dokaj konstantna, bistveno več pa smo lani uvozili nafte in to predvsem v poletnih mesecih.

Na drugi sliki pa je gibanje nabavnih cen plina iz Rusije, kjer so bile cene jeseni tudi desetkrat višje kot pred letom, nato pa so se znižale, a še vedno bistveno višje kot nekdanj. Okoli trikrat višje so tudi nabavne cene nafte, kjer pa takšnih nihanj ni bilo.

Vse to se je odrazilo v skupnih izdatkih za nabavo plina in nafte kot prikazuje naslednja slika. Močno povečanje izdatkov poleti je predvsem rezultat povečanega nakupa nafte. V drugi polovici pa so se močno povečale cene plina in v tem obdobju smo ga kupovali manj in dvig cen ni tako močno vplival na obseg uvoza, nato pa zopet nekaj več.

Za konec pa še gibanje izvoza farmacevtskih izdelkov, kjer je opazno predvsem rast izvoza v drugi polovici leta. Rast ostalega izvoza, ki predstavlja polovico celotne prodaje v Rusijo je vsa leta dokaj konstantna in tudi lani kakšnih posebnih odstopanj ni bilo (torej nobenega upada, prodali smo celo nekaj več).

